

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI
MTIHANI WA UALIMU DARAJA LA A

689

VITENDO VYA KUJIFUNZA SAYANSI

Muda: Saa 3.

Mwaka : 2000

Maelekezo

1. Karatasi hii ina sehemu **A**, **B** na **C**.
2. Jibu maswali **yote** katika sehemu **A** na maswali **mawili (2)** kutoka katika kila sehemu **B** and **C**.
3. Sehemu **A** ina alama **40** na sehemu **B** na **C** zina alama 30 kila moja.
4. Vifaa vya mawasiliano na vitu vyote visivyoruhusiwa **havitakiwi** ndani ya chumba cha mtihani.
5. Andika **namba yako ya mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha kujibia.

maktaba.tetea.org

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali yote katika sehemu hii.

1. (a) Eleza maana ya neno 'usafi wa vyombo vya jikoni'.
(b) Taja njia mbili za kuhifadhi chakula ili kuepuka uchafu.
(c) Eleza faida moja ya kuhifadhi chakula kwa njia sahihi.
2. (a) Taja magonjwa mawili yanayoweza kusababishwa na maji yasiyo safi.
(b) Bainisha hatua mbili za kuandaa maji safi kabla ya kunywa.
3. (a) Eleza umuhimu wa kunawa mikono kabla ya kula.
(b) (i) Orodhesha vifaa vinavyoweza kutumiwa kusafisha mikono.
(ii) Eleza ni ipi kati ya vifaa iliyo kwenye (i) ungependa kutumia shuleni na kwanini.
4. (a) Taja vidudu viwili vinavyoishi kwenye vumbi na kuleta matatizo ya kiafya.
(b) Eleza athari moja ya vumbi kwa watoto wadogo.
5. (a) Fafanua dhana ya 'uhifadhi wa mazingira ya michezo shuleni'.
(b) (i) Taja vitendo viwili vya wanafunzi vinavyosaidia kuhifadhi mazingira ya michezo.
(ii) Eleza jinsi mwalimu anavyoweza kuhimiza vitendo hivyo.
6. (a) Eleza hatua nne za kutoa huduma ya kwanza kwa mtu mwenye kukohoa damu.
7. (a) (i) Taja sifa mbili za nguo zinazofaa kwa watoto wa elimu ya awali.
(ii) Taja sifa nyingine mbili tofauti.
(b) Kwa nini nguo safi zinahusishwa na afya nzuri ya mtoto? Eleza kwa kifupi.
8. (a) Orodhesha mambo manne yanayopaswa kuzingatiwa katika kupanga nafasi ndogo ya mafunzo ya vitendo.
(b) Eleza hatua mbili za kuandaa vifaa vinavyohitajika kwa somo la vitendo.
9. (a) Taja misimu minne ya mwaka.
(b) Eleza jinsi msimu wa mvua unavyoweza kuathiri afya za watoto shuleni, toa mifano miwili.

10. (a) Eleza kwa ufupi sababu tatu zinazofanya walimu watoe mafunzo kwa kutumia shughuli za vitendo darasani.
- (b) Taja njia mbili za kutathmini ufanisi wa shughuli hizo.

SEHEMU B (Alama 30)

Jibu maswali **mawili (2)** kutoka katika sehemu hii.

11. (a) Fafanua hatua tano za kupanga majaribio rahisi ya maji kwa watoto wa elimu ya awali.
- (b) Eleza jinsi matokeo ya jaribio yanavyoweza kurekodiwa kwa usahihi.
12. (a) Jadili madhara manne ya lishe duni kwa ukuaji wa mtoto.
- (b) Taja njia nne za kuimarisha lishe ya mtoto katika mazingira ya shule.
- (c) Eleza hatua moja ya kifedha ambayo shule inaweza kuchukua kusaidia watoto wenye lishe duni.
13. (a) Bainisha chanzo tano za ajali nyumbani.
- (b) (i) Eleza hatua mbili za kuzuia ajali za moto katika taasisi ya elimu ya awali.
- (ii) Eleza hatua nyingine mbili za kuzuia ajali za umeme katika nyumba.

SEHEMU C (Alama 30)

Jibu maswali **mawili (2)** kutoka katika sehemu hii.

14. (a) Jadili namna mwalimu angeandaa somo la vitendo kuhusu usafi wa mdomo kwa kutumia njia ya michezo.
- (b) Toa hatua nne za kutathmini ufahamu wa wanafunzi baada ya somo hilo.
15. (a) Eleza maana ya ujenzi wa dhana katika muktadha wa somo la vitendo.
- (b) Tofautisha upimaji wa awali na upimaji tamati kwa pointi mbili kila mmoja.
16. (a) Jadili changamoto nne zinazoweza kutokea wakati wa kufundisha shughuli za vitendo na jinsi za kuzirekebisha.
- (b) Bainisha nyanja tatu za upimaji wa kielimu zinazofaa kwa somo la vitendo, toa mfano kwa kila nyanja.